

VRAGEN EN ANTWOORDEN REGULIERE KLEINSCHALIGE OPVANG

21 oktober 2024

Wat is voor het COA reguliere kleinschalige opvang?

Met reguliere kleinschalige opvang bedoelen we locaties van minder dan rond de 150 plekken met een looptijd van bij voorkeur meer dan 5 jaar. Er zijn twee basisvarianten; een dependance en een zelfstandige locatie. Als er een azc op maximaal 45 minuten reizen met het openbaar vervoer is of komt, dan kiezen we voor een dependance. Als die er niet is, wordt het een zelfstandige locatie. Op kleinschalige locaties wonen bewoners zelfstandiger dan op een azc omdat er geen permanente begeleiding is en ze voor bijvoorbeeld een doktersbezoek, taallessen of recreatieve activiteiten of naar de hoofdlocatie of gemeentevoorzieningen gaan.

Waarom kleinschalige opvang?

Het COA werkt aan allerlei oplossingen voor een stabiel asielopvangsysteem. Daar horen ook mogelijkheden voor kleinschalige opvang bij. Kleinschalige opvang is duurder dan opvang met grotere getallen en behoorde tot nu toe niet tot de financiële mogelijkheden. Maar net als onze samenwerkingspartners, merkt het COA dat kleinschaligheid belangrijk is voor lokaal draagvlak en nodig is om meer verspreide, langdurige locaties te krijgen. Kleinschalige opvang is in veel situaties ook goed voor onze bewoners, omdat zij gemakkelijker aansluiten op de gemeenschap en sneller integreren.

Waarom nu pas?

Kleinschalige opvang is duurder dan opvang met grotere getallen en behoorde tot nu toe niet tot de financiële mogelijkheden. We hebben al ervaring met kleinschalige opvangvoorzieningen voor alleenreizende jongeren (amv). Daarnaast kennen we kortlopende kleine noodopvanglocaties, soms in samenwerking met het Rode Kruis. De azc-dependance en kleine zelfstandige locatie zijn **reguliere** (langjarige) kleinschalige opvangvormen.

Wat is het verschil tussen een azc-dependance en een zelfstandige locatie?

In een azc-dependance gaan bewoners voor begeleiding, doktersbezoek, taallessen, etc. naar de nabijgelegen hoofdlocatie. In een kleine zelfstandige locatie krijgen bewoners begeleiding van een ambulant team van het COA en maken ze waar mogelijk gebruik van zorg-, les- en andere voorzieningen in de gemeente.

Wat is het verschil tussen reguliere kleinschalige opvang en kleinschalige nood- en amv-opvang?

In de reguliere kleinschalige opvang is over het algemeen geen vaste begeleiding aanwezig. In de amv-opvang is er 24/7 begeleiding aanwezig. Deze kwetsbare doelgroep vraagt een heel andere begeleidingsvorm en -methodiek. In de kleinschalige noodopvang is altijd begeleiding in huis, soms in samenwerking met het Rode Kruis. Deze opvangvorm is tijdelijk, terwijl de reguliere kleinschalige opvang structureler van

aard is. Dat betekent dat deze opvang voor een langere periode (bij voorkeur meer dan 5 jaar) in een gemeente is.

Is alles mogelijk?

Alles is bespreekbaar, kleinschalige opvang is altijd maatwerk. Dat betekent niet dat het altijd lukt om een passende, betaalbare oplossing te vinden. Onze vastgoedadviseurs checken de eerste basisvereisten en als deze voldoen, worden de panden geschouwd. Zaken waar naar gekeken wordt is bijvoorbeeld de ligging en de staat van het pand, wat er al aan voorzieningen is, of er verbouwd kan worden etc. Hoe kleiner een locatie, hoe minder voorzieningen geboden kunnen worden aan bewoners.

Hoe strikt zijn de eisen?

We gaan graag met gemeenten in gesprek over hoe we samen reguliere kleinschalige opvang goed voor elkaar krijgen. Er gelden een paar randvoorwaarden voor het COA, maar reguliere kleinschalige opvang krijgt vooral in de praktijk vorm. Met de eerste locaties (afhankelijk van het aanbod van gemeenten), gaan we in de praktijk leren wat het beste werkt.

Welke bewoners komen er in?

Het COA selecteert de bewoners voor kleinschalige opvanglocaties. Uiteraard wordt gekeken of een bewoner zich voldoende kan redden op deze locatie. Voor iemand die net in Nederland is, is dat bijvoorbeeld lastiger. Het gaat dan om zaken als voor jezelf zorgen, zelf activiteiten doen, sociaal netwerk, persoonlijk welbevinden, externe contacten etc.

Waar moet een kleinschalige locatie minimaal in voorzien?

Bewoners moeten er kunnen slapen, douchen, koken en eten op een kleinschalige locatie. Deze locaties hoeven in principe niet ingericht te worden met bespreekkamers, lesruimtes, zorgpraktijkkamers etc. zoals bij een azc. Afhankelijk van de vorm, het aantal bewoners en samenwerking met andere partijen zoals VluchtelingenWerk, moet de inschatting gemaakt worden wat er op de locatie minimaal nodig is en wat er in de hoofdlocatie of gemeente beschikbaar is.

Hoe zit het met toezicht en beveiliging?

Op locaties boven de 100 bewoners wordt permanente beveiliging ingezet, alles daaronder in principe niet. Dan kijken we naar andere maatregelen zoals cameratoezicht, slimme toegang en mobiele beveiligingsteams. Daarnaast komen medewerkers van het COA regelmatig langs op de kamers.

Hoe werkt het met onderwijs en zorg, moeten gemeenten daar iets aan doen?

Bewoners van azc-dependances kunnen voor medische zorg terecht bij de GZA op de hoofdlocatie. Op een zelfstandige locatie wordt samen met de gemeente per locatie bekeken hoe de zorg voor bewoners het beste geregeld kan worden. Als er meerdere kleinschalige opvangvoorzieningen in de regio zijn, kan er wellicht een ambulante zorgteam van de GZA (Gezondheidszorg Asielzoekers) ingezet worden. Het COA betaalt in alle gevallen de zorgkosten.

De gemeente is zoals bij een reguliere azc, altijd verantwoordelijk om onderwijs te organiseren voor de kinderen op de kleinschalige locatie.

Voor lessen, sport en activiteiten kunnen bewoners in een dependance vaak terecht bij de hoofdlocatie. Bij zelfstandige locaties, wordt er qua faciliteiten meer aan gemeenten gevraagd.

Wat zijn de kosten?

De rijksoverheid financiert de asielopvang, dus ook de kleinschalige locaties. Voor de gemeenten zitten er geen extra kosten aan kleinschalige opvang. Er wordt wel meer beroep gedaan op gemeenten om samen te kijken naar lokale voorzieningen en faciliteiten, maar ook daarvoor geldt dat het COA de kosten betaalt.

Over het algemeen zijn kleinschalige opvanglocaties duurder dan de reguliere azc's, simpelweg omdat voorzieningen voor grotere groepen relatief goedkoper zijn.

Hoe gaat het met het beheer van het vastgoed van deze locaties?

Het beheer van het pand kan bij de gemeente, het COA of de vastgoedeigenaar liggen. Dit hangt af van de lokale afspraken.

Op welke manier kunnen gemeenten locaties aanbieden?

Gemeenten kunnen locaties aanbieden op coa.nl/vastgoed.

Hoe werkt het als een gemeente een locatie heeft aangemeld?

Het COA checkt eerste de basisvereisten en neemt na de eerste 'papieren' beoordeling contact op met de gemeente. Als aan de vereisten wordt voldaan, wordt er een afspraak gemaakt voor een schouw van het pand.

Vragen?

Voor vragen over de reguliere kleinschalige opvang kunt u via de COA informatielijn terecht bij de bestuurlijk vastgoedregisseur in uw regio, info@coa.nl of 088-715 7000.